

**Jäätmete ringlussevõtu võimekuse suurendamiseks
toetuse andmise tingimused ja kord
perioodil 2021–2027**

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

**1. peatükk
Üldsätted**

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega reguleeritakse toetuse andmise tingimusi „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi nr 2 „Rohelisem Eesti“, erieesmärgi nr 6 „Ring- ja ressursitõhusale majandusele ülemineku edendamine“ meetme 21.2.4.1 „Ringmajanduse korraldamine“ sekkumises nr 21.2.4.15 „Ringlussevõtu võimekuse tõstmine ja ohutu materjaliringluse tagamine“.

(2) Toetust eraldatakse 2024–2027 riigi eelarvestrateegia programmi „Keskkonnakaitse ja -kasutus“ meetme „Ringmajanduse korraldamine“ tegevuse „Jäätmemajanduse korraldamine“ tulemuste saavutamiseks.

(3) Toetatavate tegevuste valikul lähtutakse ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonis kinnitatud läbivatest valikukriteeriumidest ja -metoodikast. Toetatavate tegevuste valimiseks kasutatavad valikukriteeriumid ja metoodikad vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-le 7.

§ 2. Terminid

Käesoleva määruse tähenduses:

- 1) *abikõlblik kulu* on projekti toetusest rahastatava tegevuse elluviimiseks vajalik ja mõistlik toetatav kulu, sealhulgas omafinantseering, mis on tekkinud abikõlblikkuse perioodil ning mille aluseks olevad tegevused on kooskõlas Eesti ja Euroopa Liidu õigusega;
- 2) *abikõlblikkuse periood* on ajavahemik, millal projekti toetatavad tegevused algavad ja lõpevad ning projekti tegevuste elluviimiseks vajalikud abikõlblikud kulud tekivad;
- 3) *alginvesteering* on investeering, mis vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi üldine grupierandi määrus), artikli 2 punktis 49 esitatud definitsioonile;
- 4) *ei kahjusta oluliselt põhimõte* on põhimõte, mille kohaselt ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnaeesmärgile;
- 5) *jäätmete ettevalmistamine taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks* on jäätmete mehaaniline, termiline, keemiline või bioloogiline mõjutamine, kaasa arvatud sortimine ja pakendamine, mis

muudab jäätmete omadusi eesmärgiga vähendada jäätmete kogust või ohtlikkust, hõlbustada nende käitlemist või kõrvaldamist või tõhustada nende taaskasutamist;

6) *jäätmete töötlemine* on taaskasutamise- või kõrvaldamistoiming, kaasa arvatud jäätmete ettevalmistamine taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks;

7) *jäätmete ringlussevõtuks ettevalmistav tegevus* on jäätmete töötlemine selleks, et saadud materjal suunata lõplikku ringlussevõtu protsessi;

8) *kliimakindluse tagamine* on protsess, mille eesmärk on vältida taristu vastuvõtlikkust võimalikele pikaajalistele kliimamõjudele, tagades, et järgitakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ja et projektist tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste tase on kooskõlas 2050. aastaks saavutatava kliimanetraalsuse eesmärgiga;

9) *projekt* on kindlaks määratud tulemus, eelarve ja piiritletud ajaraamiga tegevus või seotud tegevuste kogum, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse või kasutatakse;

10) *projekti kogumaksumus* on projekti elluviimiseks tehtavate abikõlblike ja abikõlbmatute kulude kogusumma;

11) *ringlussevõtt*, kaasa arvatud bioloogiline ringlussevõtt, on jäätmete taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse toodeteks, materjalideks või aineteks, et kasutada neid nende esialgsel või muul eesmärgil. Selle ei hõlma jäätmete energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või tagasitäiteks;

12) *suurettevõtja* on ettevõtja, kes ei vasta väikese või keskmise suurusega ettevõtja mõistele;

13) *uut majandustegevust soodustav alginvesteering* on investeering, mis vastab üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 51 esitatud definitsioonile;

14) *väikese või keskmise suurusega ettevõtja* on ettevõtja konkurentsiseaduse § 2 mõistes ja kes vastab üldise grupierandi määruse lisas I sätestatud kriteeriumidele;

15) *ümberpaigutamine* on sama või sarnase tegevuse või selle osa üleviimine ühest Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi EMP) lepingu osalisriigi ettevõttest teise EMP lepingu osalisriigis asuvasse ettevõttesse, kuhu toetatav investeering tehakse. Ümberpaigutamine toimub siis, kui toode või teenus täidab nii algses kui ka toetatavas ettevõttes vähemalt osaliselt sama otstarvet ja vastab sama liiki tarbija nõudmistele või vajadustele ning EMP lepingu osalisriigis asuva abisaaja ühes ettevõttes lähevad samas või sarnases tegevusalas kaduma töökohad;

16) *Tallinna regioon* on Tallinna linn, Maardu linn, Harku vald, Saue vald, Saku vald, Kiili vald, Rae vald, Jõelähtme vald, Viimsi vald.

17) *Tartu regioon* on Tartu linn haldusüksusena.

§ 3. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on suurendada jäätmete ringlussevõtu võimekust.

(2) Toetuse andmise tulemusel võetakse Eestis rohkem jäätmeid ringlusse ning jäätmeandmete edastamine on efektiivsem.

(3) Toetuse andmine panustab rakenduskava väljundnäitaja saavutamisse, milleks on ringmajanduses toetatavad ettevõtjad.

(4) Toetuse tulemusena panustatavad § 5 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevused rakenduskava tulemusnäitaja saavutamisse, milleks on esmase toorme sääst projektidega.

(5) Toetatavates projektides arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid.

Toetatavate projektide tegevused aitavad kaasa Riigikogu 12. mai 2021. a otsusega heaks kiidetud Eesti pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ (edaspidi „Eesti 2035“) aluspõhimõtete hoidmisele ning sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ ja selle alamsihi „Eesti majandus on vastutustundlik inimeste ja looduse suhtes“ eesmärkide saavutamisse.

(6) Määruse nõuetele vastavad projektid panustavad Eesti 2035 aluspõhimõtete hoidmisele ja sihi „Majandus - Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisele kaasa aitamise keskkonna- ja kliimaeesmärke ning asjakohasel juhul ka tasakaalustatud regionaalset arengut toetaval moel järgmiste näitajatega:

- 1) ressursitootlikkus;
- 2) kasvuhoonegaaside netoheide ekvivalenttonnides;
- 3) ringleva materjali määr;
- 4) väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL 27 keskmisest“, kohaldub tegevustele väljaspool Harjumaad.

(7) Toetuse andmisel on projekti korral täiendavad spetsiifilised näitajad:

- 1) ringlussevõtuks ettevalmistatud jäätmete kogus tonnides aasta kohta § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse puhul;
- 2) ringlusse võetud liigiti kogutud jäätmete kogus, tonnides aasta kohta § 5 lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuse puhul;
- 3) jäätmetega seotud digilahenduste arv § 5 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevuse puhul;
- 4) projekti tulemusel välditav kasvuhoonegaaside heide CO₂ ekvivalenttonnides aastas (t(CO₂e)/a) § 5 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuse puhul.

§ 4. Rakendusasutus ja rakendusüksus

(1) Rakendusasutus on Kliimaministeerium (edaspidi rakendusasutus).

(2) Rakendusüksus on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi rakendusüksus).

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 5. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse projektile, mille tegevus panustab §-s 3 nimetatud eesmärgi ning väljund- ja tulemusnäitaja saavutamisse ja millega viiakse ellu järgmised tegevused:

- 1) jäätmete ringlussevõtuks ettevalmistamine, kui edasine ringlussevõtt on tõendatud;
- 2) liigiti kogutud jäätmete ringlussevõtt;
- 3) jäätmeandmete loomise, haldamise, kasutamise ja riigile esitamisega seotud digilahenduste väljatöötamine.

(2) Toetust ei anta:

- 1) jäätmete termilise töötlemise süsteemide arendamiseks, välja arvatud juhul, kui termilise töötlemise tulemusel toimub jäätmete ringlussevõtt;
- 2) jäätmekütuse tootmise ja seda ettevalmistavate tegevuste arendamiseks. Jäätmekütuse tootmist ettevalmistavate tegevustena käsitatakse jäätmete sortimist, segamist, purustamist, sõelumist, kui nende tegevuste saaduseks on materjal, mida olulisel määral kasutatakse jäätmekütuse tootmiseks;
- 3) lõikes 1 nimetatud tegevusteks, kui tegemist on oma tegevuses tekkinud jäätmetega;
- 4) enne taotluse esitamist ellu viidud tegevusteks;

5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi, artiklis 7 esitatud tegevusvaldkondade projektidele.

6) Plastijäätmete pürolüüsi toetatakse tingimusel, et põhisaadust kasutatakse kvaliteetse ümbertöötatud plasti tootmiseks ning protsessi käigus kõrvalsaadusena tekkiv kütus kasutatakse samas pürolüüsi protsessis täielikult ära.

7) Määruse alusel toetavad tegevused on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulise kahju vältimise põhimõttega artiklis 9 nimetatud keskkonnanäesmärkidele.

(3) Toetatavad tegevused peavad vastama asjakohastele EL-i ja riiklikele keskkonnanäesmärkidele õigusaktidele.

(4) Määruse § 5 lõike 1 punktides 1 ja 2 toetatavate tegevuste puhul peab kasutatama parimat võimalikku tehnikat vee säästmiseks ning reovee käitlemiseks, kogumiseks ja töötlemiseks.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021 määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 lõike 2 punkti j kohaselt tuleb taristule, mille eluiga on vähemalt viis aastat, tagada kliimakindlus.

§ 6. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

(1) Kui käesoleva määruse alusel antakse riigiabi üldise grupierandi määruse alusel, lähtutakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatust.

(2) Riigiabi antakse kas:

1) investeeringuteks ette nähtud regionaalabina (edaspidi regionaalabi) üldise grupierandi määruse artikli 14 alusel;

2) protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antava abina üldise grupierandi määruse artikli 29 alusel;

3) ressursitõhususe tagamiseks ja ringmajandusele ülemineku toetamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi üldise grupierandi määruse artikli 47 lõike 2 punktide b–d alusel.

(3) Käesolevat määrust ei kohaldata üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–6 sätestatud juhtudel.

(4) Käesolevat määrust ei kohaldata raskustes olevale ettevõtjale üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 mõistes.

(5) Käesoleva määruse alusel ei maksta üksikabi ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni sellise eelneva otsuse alusel, millega sama liikmesriigi poolt antud abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.

(6) Abil peab olema ergutav mõju vastavalt üldise grupierandi määruse artiklile 6.

(7) Abi ei vabasta jäätmeid tekitavaid ettevõtjaid mis tahes kuludest ega kohustustest, mis on seotud nende jäätmete töötlemisega, mille eest ettevõtjad vastutavad liidu või riikliku õiguse alusel, sealhulgas laiendatud tootjavastutuse kavade alusel, või kuludest, mida võib pidada ettevõtja tavakuludeks.

(8) Kui määruse alusel antav abi on vähese tähtsusega abi, järgitakse abi andmisel Euroopa Komisjoni määruses (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023), (edaspidi *VTA määrus*) ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

(9) Abi andmisel kohaldatakse VTA määruse artiklis 1 sätestatud välistusi. Ühele ettevõtjale kõigist allikatest antud vähese tähtsusega abi ei tohi kolme aasta jooksul ületada 300 000 eurot.

(10) Üheks ettevõtjaks loetakse VTA määruse artikli 2 lõikes 2 määratletud ettevõtja. Vähese tähtsusega abi võib kumuleerida teiste abiliikidega VTA määruse artiklis 5 sätestatud tingimustel ja piirmäärades.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud abi liike ühe taotluse raames kombineerida ei ole lubatud.

(12) Seoses riigiabi või vähese tähtsusega abi andmisega tuleb rakendusüksusel:

- 1) säilitada riigiabi või vähese tähtsusega abi kava käsitlevaid andmeid kümne aasta jooksul alates päevast, kui käesoleva määruse alusel anti viimast korda üksikabi;
- 2) kanda riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse andmed antud riigiabi või vähese tähtsusega abi kohta.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas ühendmääruse §-ga 15 ning käesolevas määruses sätestatud tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega. Kulud on abikõlblikud kindlasummalise makse alusel ühendmääruse § 20 lõike 1 punkti 1 kohaselt.

(2) Abikõlblikud on järgmised määruse § 5 kohase tegevuse elluviimiseks ja § 3 kohase tulemuse saavutamiseks vajalikud kulud §-s 9 sätestatud piirmäärade ja taotluse rahuldamise otsuse kohaselt:

- 1) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute kulud;
- 2) seadmete liisimise kulud, mis on tehtud projekti abikõlblikkuse perioodil, tingimusel, et liisingilepingu lõppedes läheb asja omandiõigus üle toetuse saajale;
- 3) investeeringutega seotud seadistamise kulud;
- 4) tarkvarakulud, mis on vajalikud § 5 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimiseks ning juurutamiseks, sealhulgas tarkvarade omavahelise liidestamisega kaasnevad kulud;
- 5) digitaliseerimise kulud, mis on seotud § 5 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste elluviimisega;
- 6) teavitamise ja avalikustamise kulud, mis on vajalikud teavitusnõude täitmiseks vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele 12.05.2022 nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“;
- 7) regionaaliabi andmisel on abikõlblikud kulud, mis on seotud alginvesteeringu või uut majandustegevust soodustava alginvesteeringuga materiaalsesse või immateriaalsesse varasse ja mida arvestatakse üldise grupierandi määruse artikli 14 lõigetes 4, 6, 7, 8 ja 9 sätestatud tingimuste järgi;
- 8) protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antava abi korral on abikõlblikud üldise grupierandi määruse artikli 29 lõikes 3 nimetatud kulud;
- 9) ringmajandusele ülemineku toetamiseks antava investeeringuteks ettenähtud abi andmisel on kulud abikõlblikud üldise grupierandi määruse artikli 47 lõike 7 tingimuste järgi;
- 10) projekti juhtimise kulu on abikõlblik sisseostetud teenusena kuni 5 protsendi ulatuses projekti abikõlblikest kuludest;
- 11) taristuobjekti kliimakindluse tagamise hindamise kulud.

(3) Projekti kogumaksumusega kuni 200 000 eurot toetatakse kindlasummalise makse alusel taotluse rahuldamise otsuses määratud ulatuses.

(4) Lisaks ühendmääruse §-s 17 nimetatud abikõlbmatutele kuludele on abikõlbmatud järgmised kulud:

- 1) projektijuhtimise kulu alla 200 000-eurose kogumaksumusega projektide korral;
- 2) kulu sõiduki soetamiseks või rendiks;
- 3) kinnisvara ostmise või rentimise kulu;
- 4) üld- ja tegevuskulud;
- 5) muu projektiga mitteseotud ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatu või ebaoluline kulu;
- 6) riigiabi eeskirjade kohaselt abikõlbmatu kulu.

(5) Paragrahvi 6 lõikes 2 nimetatud riigiabi taotlemise korral ei või kavandavat tegevust alustada ega sellega seotud siduvaid kohustusi võtta varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei või olla varasem kui taotluse rakendusüksusele esitamise päev ning lõpp ei või olla hilisem kui 31.12.2029.

(2) Projekti abikõlblikkuse perioodi kestus on maksimaalselt 24 kuud.

(3) Toetuse saaja taotluse alusel ja mõjuva põhjuse olemasolul võib rakendusüksus abikõlblikkuse perioodi pikendada kuni 18 kuu võrra ületamata lõikes 1 sätestatud tähtpäeva.

§ 9. Toetuse piirsumma ja osakaal ning taotlemiseks avatavad tegevused

(1) Ühtekuuluvusfondi toetuse taotlusvoorude eelarved ja ajakavad ning taotlusvoorus toetatavad jäätmeliigid kinnitab taristuminister käskkirjaga.

(2) Toetuse piirsummad on järgmised:

- 1) paragrahvi 5 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste korral on toetuse minimaalne summa 200 000 eurot ja maksimaalne summa 3 000 000 eurot projekti kohta;
- 2) paragrahvi 5 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevuse korral on toetuse minimaalne summa 10 000 eurot ja maksimaalne summa 150 000 eurot projekti kohta.

(3) Kui projekti kogumaksumus on kuni 200 000 eurot, antakse toetust kindlasummalise maksena ning taotluse rahuldamise otsuses määratakse projekti tulemus ja toetuse summa ühendmääruse § 20 lõike 1 punkti 1 kohaselt.

(4) Projekti omafinantseeringuna ei käsitata teisi Euroopa Liidu ja muude välisabifondide antud tagastamatut ja tagastatavat abi.

(5) Kui abi puhul ei ole tegemist riigiabiga, on toetuse osakaal kuni 47,93 protsenti abikõlblikest kuludest.

(6) Kui abi antakse vähese tähtsusega abina, on toetuse osakaal kuni 47,93 protsenti abikõlblikest kuludest.

(7) Kui abi antakse regionaalabina üldise grupierandi määruse artikli 14 alusel Harju, Lääne-Viru, Rapla, Järva, Pärnu, Saare, Lääne või Hiiu maakonnas, on kuni 31.12.2024 toetuse osakaal suurettevõtjale kuni 20 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 30 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 40 protsenti abikõlblikest kuludest. Alates 01.01.2025 on abi osakaal suurettevõtjale kuni 15 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 25 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 35 protsenti abikõlblikest kuludest.

(8) Kui abi antakse regionaalabina üldise grupierandi määruse artikli 14 alusel Tartu, Jõgeva, Viljandi, Võru, Põlva või Valga maakonnas, on toetuse osakaal suurettevõtjale kuni 20 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 30 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 40 protsenti abikõlblikest kuludest.

(9) Kui abi antakse regionaalabina üldise grupierandi määruse artikli 14 alusel Ida-Viru maakonnas, on toetuse osakaal suurettevõtjale kuni 25 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 35 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 45 protsenti abikõlblikest kuludest.

(10) Kui abi antakse protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks üldise grupierandi määruse artikli 29 alusel, on toetuse osakaal suurettevõtjale kuni 15 protsenti ning keskmise ja väikeettevõtjale kuni 47,93 protsenti abikõlblikest kuludest.

(11) Kui abi antakse ressursitõhususe tagamiseks ja ringmajandusele ülemineku toetamiseks üldise grupierandi määruse artikli 47 alusel, on toetuse osakaal suurettevõtjale kuni 45 protsenti, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjale kuni 47,93 protsenti abikõlblikest kuludest.

3. peatükk

Nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale

(1) Toetust võib taotleda äriühing.

(2) Toetuse taotleja peab vastama ühendmääruse §-s 3 nimetatud nõuetele.

(3) Toetuse taotleja on kohustatud täitma ühendmääruse §-s 2 sätestatud nõuded ning esitama rakendusüksusele informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist või taotluse rahuldamise otsuse alusel tehtavaid makseid.

§ 11. Nõuded taotlusele

(1) Taotletava toetuse suurus ja selle osakaal abikõlblikest kuludest ei tohi ületada §-s 9 sätestatud toetuse määra ning taotlus peab vastama ühendmääruse § 4 lõikes 1 sätestatule.

(2) Taotlus peab sisaldama lisaks ühendmääruse § 4 lõikes 2 nimetatud kinnitustele järgmiseid andmeid ja dokumente:

1) projekti eesmärgi ja kavandatavate toetatavate tegevuste kirjeldus, sealhulgas projekti tegevuste elluviimise asukoht;

2) kinnitus, et projekt vastab põhimõttele „ei kahjusta oluliselt ning paragrahvi 5 lõike 2 punktides 1 ja 2 tegevuste elluviimise puhul selgitused parima võimaliku tehnika rakendamise kohta vee säästmiseks.

3) kui taotleja on taotlenud või taotleb projektile või projekti üksikutele osadele toetust muudest allikatest, tuleb taotlusele lisada andmed kõigi projekti avaliku sektori toetuste kohta, sealhulgas toetuste kohta muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest;

- 4) kinnitus nõuetekohase omafinantseeringu olemasolu kohta. Kui omafinantseering tagatakse laenu abil finantsasutusest, lisatakse taotlusele laenuandja krediidikomitee laenuotsus. Erandkorras võib rakendusüksus laenuotsuse esitamata jätmist aktsepteerida, kui taotleja on sellekohase taotluse ja asjakohase tõenduse esitanud ning finantshindamise käigus on taotleja laenu saamise suutlikkus ammendavalt tuvastatav muul viisil;
- 5) projektis toetatava tegevusega seotud kinnisasja või ehitise omandiõigust või kasutusõigust tõendavad dokumendid, mis kehtivad taotluse esitamise hetkel ning kinnitus, et kinnisasja või ehitist kasutatakse sihtotstarbeliselt vähemalt viis aastat pärast projekti viimase lõppmakse saamist;
- 6) taotleja kinnitus, et ta nõustub elektroonilisel teel teabe saamisega taotluses avaldatud elektronposti aadressil, elektrooniliselt esitatakse ka projektiga seotud otsused;
- 7) volikiri, kui taotleja esindaja tegutseb volituse alusel;
- 8) võrreldavad hinnapakkumused ja projekti eelarve kindlasummalise makse kasutamiseks;
- 9) teave, mis tõendab taotleja ettevõtte suurust juhul, kui toetust küsitakse üldise grupierandi määruse alusel;
- 10) projekti ajakava ja toetuse kasutamise rahastamiskava, mis on realistlik ja kooskõlas §-s 8 sätestatud abikõlblikkuse perioodiga;
- 11) projekti äriplaan ja finantsanalüüs, mis on koostatud rakendusüksuse kehtestatud juhendi järgi ning mis ei ole taotluse esitamise ajal vanem kui üks aasta;
- 12) jätmete ringlussevõttu tõendavad dokumendid, mis tõendavad jätmetest saadava toote vastavust rahvusvahelisele, Euroopa või Eesti standardile või jätmeseaduse § 2¹ lõike 2 alusel kehtestatud määruse nõuetele või ELi jätmete lakkamise määrukses kehtestatud nõuetele või et jätmetest toodetud tooteid ei ole võimalik eristada looduslikust toorainest toodetud toodetest;
- 13) kokkulepe jätmete nõuetekohase ringlussevõtu kohta taotleja ja jätmete ringlussevõtja vahel või huvikiri jätmete ringlussevõtjalt, mis tõendab jätmete edasist ringlussevõttu, kui toetuse taotleja on jätmete ringlussevõtuks ettevalmistaja;
- 14) taotleja kirjalik kinnitus, milles jätmete ringlussevõtuks ettevalmistavaks tegevuseks toetuse taotleja kinnitab, et edasine jätmete ringlussevõtt toimub käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 12 sätestatud tingimustele;
- 15) kinnitus, et taotlus ei sisalda tegemisel olevaid või tehtud töid;
- 16) kinnitus, et taotluses planeeritud tegevus on kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega;
- 17) selgitus taotleja ja taotluse vastavuse kohta riigiabi nõuetele asjakohaste lisadega rakendusüksuse kodulehel avaldatud juhendi järgi;
- 18) kinnitus, et projekti tegevused vastavad käesolevas määrukses sätestatud nõuetele ja on taotluses märgitud tingimustel teostatavad ega ole vastuolus § 10 lõikes 3 sätestatud tegevustega;
- 19) kliimakindluse tagamise hinnang taristuinvesteeringute puhul, mille kestvus on vähemalt viis aastat;
- 20) toetuse summa, selle osakaal abikõlblikest kuludest ja abi liik;
- 21) kinnitus, et projekti elluviimisel ei riivata Euroopa Liidu põhiõiguste hartas toodud põhiõiguseid;
- 22) paragrahvi 5 lõike 2 punktis 3 tegevuse elluviimise puhul tarkvara erilahenduse tellimisel esitatud projektiplaan.

(3) Lõike 2 punktis 8 nimetatud võrreldavad hinnapakkumused peavad olema saadud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja vastavas turusektoris tegutsevatelt ettevõtjatelt ühesuguse lähteülesande järgi tehtud hinnapäringu tulemusel.

(4) Lõike 2 punktis 2 „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele vastavuse kinnituses peab tõendama, et toetatavad tegevused ei kahjusta oluliselt ühtegi kuuest keskkonnanäesmärgist: kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee- ja mereressursside kestlik

kasutamine ja kaitse, üleminek ringmajandusele, saastuse vältimine ja tõrje, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

4. peatükk

Toetuse taotlemine ja taotluste menetlemine

§ 12. Taotlusvooru avamine, taotluse esitamine ja menetlemine

(1) Toetust antakse jooksvalt taotlusvooru kaudu eelarve ammendumiseni. Taotlusi menetletakse nende laekumise järjekorras. Taotlused rahuldatakse tingimustele vastavaks tunnistamise järjekorras kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.

(2) Taotlusvooru eelarved ja ajakava kinnitab rakendusasutus käskkirjaga, ning edastab asjakohase teabe rakendusüksusele. Kinnitatud eelarved peavad vastama käesoleva paragrahvi lõikele 3.

(3) Vähemalt 40% taotlusvooru eelarvest suunatakse toetusteks tootmisüksustesse väljapoole Tallinna ja Tartu regioone.

(4) Rakendusüksus kuulutab taotlusvooru välja oma kodulehel ja sihtrühmale suunatud avalikus kanalis. Rakendusüksus sulgeb taotlusvooru selle eelarve ammendumisel või rakendusasutuse käskkirja alusel. Taotlusvooru peatamisest või sulgemisest teavitab rakendusüksus oma kodulehel ja sihtrühmale suunatud avalikus kanalis.

(5) Projektide rahastamiseks võib taotlusvoore korraldada ühe või mitme §-s 5 nimetatud tegevuse elluviimiseks, mis määratletakse taotlusvooru korraldamise käskkirjas.

(6) Taotlus toetuse saamiseks esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu §-s 11 sätestatud tingimuste kohaselt. Kui e-toetuse keskkonnas esineb tõrkeid, rakendub taotluste vastuvõtu alguse päevale ühendmääruse § 5 lõige 2.

(7) Taotluse menetlemine koosneb taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontrollist, hindamisest ja taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest.

(8) Rakendusüksus võib anda taotluse täienduste ja muudatuste esitamiseks või puuduse kõrvaldamiseks taotlejale kuni kümnetööpäevase tähtaja

(9) Rakendusüksus võib taotluse läbivaatamise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisateavet taotluses esitatud andmete kohta või taotluse muutmist, kui esitatud taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad selgitamist, muutmist või dokumentide lisamist.

(10) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 65 tööpäeva jooksul taotluse esitamisest. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja võrra.

(11) Rakendusüksus tunnistab taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks, kui on täidetud käesolevas määruses sätestatud nõuded.

§ 13. Valikukomisjoni moodustamine ja selle tegevus

(1) Rakendusüksus moodustab nõuetele vastavate taotluste hindamiseks valikukomisjoni, mille koosseisu kuulub vähemalt üks rakendusasutuse ja kaks rakendusüksuse nimetatud liiget ning üks Keskkonnaameti nimetatud liige. Rakendusüksus võib kaasata eksperte.

(2) Valikukomisjoni liikmed peavad:

- 1) vastama perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi ÜSS2021_2027) § 11 lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 2) deklareerima oma erapooletust ja sõltumatust hinnatavatest projektidest, taotlejatest ja partneritest ning isikliku seotuse esinemise korral ennast taotluse hindamisest taandama;
- 3) tagama valikukomisjoni liikmeks oleku ajal ja pärast liikmeks oleku aja lõppemist tähtajatult talle valikukomisjoni töö käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsuse.

(3) Valikukomisjoni tööd koordineerib rakendusüksus.

(4) Valikukomisjon hindab nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi käesoleva määruse § 14 lõikes 1 nimetatud valikukriteeriumide alusel, mis on kooskõlas ühendmääruse §-ga 7.

§ 14. Projektide hindamine, vastavus-, valikukriteeriumid ja -metoodika

(1) Toetuse taotlemisel § 5 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevusteks hindab rakendusüksus, kas taotluses on täidetud esmase toorme säästu vastavuskriteerium käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt.

(2) Esmase toorme säästuna arvestatakse ringlusse suunatud jäätmete kogust. Lõike 1 punktis 1 nimetatud kriteerium loetakse täidetuks, kui projektiga suunatakse ringlussevõttu vähemalt 3 kilogrammi jäätmeid aastas iga toetusena saadud euro kohta.

(3) Projekti rahastamise otsustamisel lähtub rakendusüksus järgmistest valikukriteeriumidest:

- 1) projekti kooskõla riigi jäätmekava 2023–2028 eesmärkidega ning mõju perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskava erieesmärgi ja toetusmeetme eesmärkide saavutamisele, on suunatud §-s 3 nimetatud toetuse andmise eesmärgi ja toetusmeetme eesmärkide saavutamisele ja §-s 3 nimetatud toetuse andmise eesmärgi täitmisele ning saavutatakse § 3 kohane tulemus;
- 2) projekt on põhjendatud, mis on täidetud juhul, kui taotluses kajastatud tegevused vastavad § 5 lõikes 1 nimetatud toetatavatele tegevustele, projekti eesmärgipüstitus on põhjendatud, projekti sekkumisloogika on arusaadav ja mõjus ning tegevuste ajakava on realistlik;
- 3) projekt on kuluefektiivne, mis on täidetud juhul, kui projekti eelarve on realistlik ja mõistlik ning ettenähtud tegevused on kuluefektiivne viis planeeritud tulemuste saavutamiseks;
- 4) taotleja on suutlik projekti ellu viima, mis on täidetud, kui taotlejal on olemas omafinantseering, kvalifikatsioon, kogemus, õiguslikud, organisatsioonilised või tehnilised eeldused tagada projekti tulemuste kestlikkus kavandatud viisil;
- 5) projekt on kooskõlas „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega, mis on esitatud määruse § 3 lõikes 6.

§ 15. Taotluse rahuldamise tingimused ja kord

(1) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamise otsuse ühendmääruse § 8 lõike 1 kohaselt, kui on täidetud kõik käesolevas määruses taotlejale ja taotlusele esitatud nõuded ning taotluses kirjeldatud projekt vastab §-s 14 nimetatud kriteeriumidele.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse saaja õigusi ja kohustusi, kehtestatakse tingimused ja märgitakse lisaks ühendmääruse § 8 lõikes 4 sätestatule:

- 1) projekti elluviimise tingimused;
- 2) muud projekti elluviimiseks vajalikud kõrvaltingimused;
- 3) toetuse andmise ja kasutamisega seotud teabe ja aruannete esitamise tähtajad ja kord;
- 4) hangete läbiviimise ja kontrolli nõuded, välja arvatud kindlasummaliste maksete kohaldumisel;
- 5) kindlasummaliste maksete kohaldumisel nende suurused, maksete aluseks olevad tulemused ja tõendamise alused.

(3) Taotlus ja selle kohta esitatud teave on taotluse rahuldamise otsuse lahutamatu lisa.

(4) Rakendusüksus toimetab taotluse rahuldamise otsuse toetuse saajale kätte kolme päeva jooksul pärast otsuse tegemist e-toetuse keskkonnas.

(5) Kui toetust antakse kindlasummalise maksena, määratakse taotluse rahuldamise otsuses projekti tulemus ja toetuse summa.

(6) Kindlasummalise makse korral on toetuse summa määramise aluseks taotlusekohase projekti kogumaksumus, mis on selgunud eelarve põhjendatust hinnates, lähtudes § 11 lõike 2 punktis 8 nimetatud infost.

(7) Kindlasummalise makse korral määratakse projekti tulemuseks projekti tegevuste kavandatud mahus elluviimine.

(8) Projekt kuulub rahastamisele ja toetuse taotlus rahuldamisele osaliselt või täielikult, kui on täidetud kõik käesolevas määruses taotlejale ja taotlusele esitatud nõuded ning taotluses kirjeldatud projekt vastab ettenähtud valikukriteeriumidele.

(9) Taotlused rahuldatakse osaliselt või täielikult tingimustele vastavaks tunnistamise järjekorras kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.

§ 16. Taotluse rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotlus jäetakse rahuldamata ühendmääruse § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel.

(2) Menetluses olevate taotluste kohta, mille rahaline maht ületab meetme eelarve vaba jäägi ja mida ei ole võimalik ühendmääruse § 9 lõikes 1 sätestatu kohaselt osaliselt rahuldada, tehakse ühendmääruse § 8 lõike 2 punkti 5 alusel taotluse rahuldamata jätmise otsus.

(3) Rakendusüksusel on õigus teha taotlejale ettepanek taotlust muuta, kui see ei vasta ühendmääruse § 9 lõikele 1. Kui taotleja ei nõustu taotluse muutmise ettepanekuga, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(4) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) taotluse esitaja;
- 4) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 5) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.

(5) Rakendusüksus toimetab taotluse rahuldamata jätmise otsuse toetuse taotlejale kätte kolme tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist e-toetuse keskkonnas.

§ 17. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

(1) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhul ja tingimusel, et toetuse andmise eesmärk on saavutatav ka taotluse osalisel rahuldamisel. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul toetussummat vähendada. Kui taotleja ei ole toetussumma muutmiseга nõus, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui taotluse rahaline maht ületab toetuste eelarve vaba jäägi.

(3) Taotluse võib osaliselt rahuldada ühendmääruse § 9 lõike 1 kohaselt.

(4) Rakendusüksusel on õigus teha taotlejale ettepanek taotlust muuta, kui see ei vasta ühendmääruse § 9 lõikele 1. Kui taotleja ei nõustu taotluse muutmise ettepanekuga, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(5) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha kõrvaltingimusega ühendmääruse § 9 lõigetes 2 ja 3 sätestatu kohaselt.

(6) Taotluse kõrvaltingimusega rahuldamise otsuse alusel ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele enne, kui rakendusüksus on tingimuse saabumise või täitmise tuvastanud toetuse saaja esitatud teabe põhjal või kui teavet on võimalik rakendusüksusel tuvastada infosüsteemist või andmeallikast.

5. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 18. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel ühendmääruse §-des 12 ja 13 sätestatud tingimustel ja korras ning kui see on kooskõlas riigiabi reeglitega.

(2) Toetuse saaja on kohustatud taotlema rakendusüksuselt taotluse rahuldamise otsuse muutmist järgmistel juhtudel:

- 1) soovitakse pikendada tegevuste abikõlblikkuse perioodi käesoleva määruse § 8 lõikes 2 sätestatu kohaselt;
- 2) toetuse taotlejal ei ole võimalik jätkata toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel.

(2) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest juhul, kui muudatusega võib kaasneda projekti tulemuse saavutamata jäämine olulises osas.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

§ 19. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks ühendmääruse § 14 või § 37 lõike 7 alusel.

(2) Toetuse saajal tuleb saadud toetus tagastada lõikes 1 nimetatud otsuses toodu alusel.

6. peatükk

Toetuse saaja õigused ja kohustused

§ 20. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt informatsiooni ja selgitusi, mis on seotud määruses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saaja peab täitma ühendmääruse §-s 10 nimetatud kohustusi ja muuhulgas:

1) tagama projekti elluviimiseks vajalike õigusaktides ette nähtud lubade ja kooskõlastuste olemasolu;

2) ühendmääruse § 10 lõike 1 punkti 8 kohaselt on toetuse saaja kohustatud võimaldama audiitoril ja kontrollijal viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil, andma neile projekti elluviimise ja toetuse kasutamise kohta suulisi ja kirjalikke selgitusi ning andmeid, sealhulgas väljavõtteid raamatupidamisprogrammist ja pangakontost, ning võimaldama neil teha dokumentidest koopiaid ja väljavõtteid;

3) tagama projekti elluviimise ettenähtud tingimustel ja projektis märgitud tulemuse saavutamise;

4) säilitama toetuse saamise aluseks olevaid dokumente perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi ÜSS2021_2027) §-s 18 sätestatu kohaselt;

5) tagama Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ kohase teavitamistegevuse;

6) tagama projekti tegevuste kestvuse nõude täitmise viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest.

(3) Toetuse saaja teeb hanked järgmiste nõuete kohaselt:

1) toetuse saaja teeb riigihanke ja ostumenetluse ühendmääruse §-s 11 sätestatud nõuete kohaselt;

2) rakendusüksus sätestab vajaduse korral taotluse rahuldamise otsuses kohustuse esitada enne riigihanke või ostumenetluse väljakuulutamist riigihanke alusdokumentide või ostudokumentide kavandi ja lepingu projekti või selle muudatuse rakendusüksusele eelkontrolli. Rakendusüksus avaldab dokumentide kohta arvamuse 20 tööpäeva jooksul;

3) toetuse saaja esitab üle 200 000-eurose eelarvega projektide korral rakendusüksusele hanke- või ostumenetluse korraldamist tõendavad dokumendid ja lepingu e-toetuse keskkonna kaudu viivitamata pärast selle sõlmimist, kui need pole kättesaadavad riigihangete registrist.

4) toetuse saaja esitab enne lepingu muutmist rakendusüksusele ülevaatamiseks muudatuse kavandi, mille kohta rakendusüksus avaldab arvamuse 20 tööpäeva jooksul.

(4) Projekti tegevustega peab alustama kuue kuu jooksul taotluse rahuldamisest.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021 määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 lõike 2 punkti j kohaselt tuleb taristule, mille eluiga on vähemalt viis aastat, tagada kliimakindlus ning rakendada vajaduse korral projektipõhiseid lahendusi kliimamõjuga kohanemiseks.

(6) Toetatava tegevuse elluviimisel tuleb tagada, et toetatavad tegevused on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021 määruse (EL) 2021/1060 artiklis 9 toodud põhimõtetega „ei kahjusta oluliselt“.

(7) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele info projektiga kavandatud, elluviidavate või lõpetatud tegevuste ja maksete kohta vähemalt igal aastal 15. jaanuariks ja 15. juuliks.

(8) Toetuse saaja esitab § 3 lõikes 4 nimetatud näitaja saavutustaseme vähemalt aasta pärast projekti lõppemist tegelikele mõõdetud andmetele tuginedes.

7. peatükk

Aruannete esitamine

§ 21. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele e-toetuste keskkonna kaudu projekti elluviimise kohta vahearuanded taotluse rahuldamise otsuses märgitud tähtaegadel ning projekti lõppemisel lõpparuande.

(2) Projekti aruandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine teave:

- 1) projekti aruandlusperiood (kumulatiivne);
- 2) andmed projekti elluviimise kohta (tehtud tegevused, saavutatud tulemused ja eesmärgid);
- 3) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
- 4) info teavituspäevade täitmise kohta, mis tuleneb Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrusest nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“.

(3) Lõpparuandes esitab toetuse saaja kinnituse, et toetatud tegevused panustasid käesoleva määruse § 3 lõigetes 5 ja 6 nimetatud strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõttesse ja sihtidesse.

(4) Kui toetust taotleti § 5 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevusteks, esitab toetuse saaja tõendi, et jäätmeandmete andmevahetus toimub läbi masinliidese keskkonnaotsuste infosüsteemi.

(5) Rakendusüksus võib täpsustada taotluse rahuldamise otsuses vahe- ja lõpparuandes ning järelaruandes esitatavat teavet ja selle esitamise sagedust.

(6) Paragrahvi 3 lõikes 4 nimetatud näitaja saavutustaset raporteeritakse toetuse saaja e-toetuste keskkonnas rakendusüksuse poolt etteantud järelaruande vormil vähemalt üks aasta pärast projekti lõppemist, kuid mitte kauem kui viis aastat, tegelikele mõõdetud andmetele tuginedes.

(7) Rakendusüksus kinnitab aruanded 30 tööpäeva jooksul nende e-toetuse keskkonnas esitamisest arvates. Rakendusüksusel on õigus nõuda aruande täiendamist. Menetlemise tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja võrra.

8. peatükk

Toetuse maksmise tingimused

§ 22. Toetuse maksmine

(1) Toetust makstakse abikõlbliku kulu hüvitamiseks ühendmääruse 6. peatükis sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Toetust makstakse tegelike kulude alusel ühendmääruse § 27 lõike 1 alusel ja kindlasummalise maksena ühendmääruse § 28 lõike 2 alusel käesolevas määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel.

(3) Toetuse saaja esitab makse saamise aluseks nõutud dokumendid ja tõendid rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu.

(4) Kuni 200 000-eurose kogumaksumusega projektide, mida rahastatakse kindlasummalise makse alusel, lisatakse maksetaotlusele taotluse rahuldamise otsuses nõutud teave.

(5) Üle 200 000-eurose kogumaksumusega projektide korral lisatakse maksetaotlusele järgmised dokumendid:

- 1) riigihanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui riigihange ei ole korraldatud riigihangete registris ja lepingu abikõlblike kulude summa käibemaksuta on 20 000 eurot või enam ja dokumente ei ole enne rakendusüksusele esitatud;
- 2) ostumenetluse korraldamist tõendavad dokumendid, kui lepingu abikõlblike kulude summa käibemaksuta on 20 000 eurot või enam ja dokumente ei ole enne rakendusüksusele esitatud;
- 3) lepingud, välja arvatud juhul, kui lepingud on juba rakendusüksusele esitatud või lepingud on kättesaadavad riigihangete registris ja lepingut ei ole muudetud;
- 4) lepingute muudatused, sealhulgas lepingukohase reservi kasutamist õigustav dokument ja õiguskaitsevahendite kasutamise teavitused, kui lepingut on täidetud algselt kokkulepitust erinevalt;
- 5) arved või muud raamatupidamisdokumendid;
- 6) asjade, teenuste või ehitustööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
- 7) kulu tasumist tõendav dokument;
- 8) raamatupidamises projektiga seotud abikõlblike ja abikõlbmatute kulude eristamist tõendav dokument;
- 9) garantiit, kindlustuse või täitmistagatise dokument, kui neid nõutakse lepingutes.

(6) Makset menetletakse ühendmääruse §-s 25 sätestatud korras.

(7) Rakendusüksus võib peatada makse menetlemise osaliselt või täielikult või toetuse maksmisest keelduda ühendmääruse §-s 33 sätestatud tingimustel.

(8) Viimane maksetaotlus esitatakse pärast toetuse saamisega seotud tingimuste ja kohustuste täitmist koos projekti lõpparuandega või pärast projekti lõpparuande esitamist, kuid mitte hiljem kui 17. jaanuaril 2030. Lõppmakse tehakse, kui rakendusüksus on lõpparuande kinnitanud. Ühendmääruse § 26 lõike 1 kohaselt makstakse toetust kuni 31. märtsini 2030.

(9) Rakendusüksus võib peatada toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide menetlemise osaliselt või täielikult ühendmääruse §-s 33 sätestatud juhul.

9. peatükk

Finantskorrektsioonid, vaided ja jõustumine

§ 23. Finantskorrektsioonide tegemine ja toetuse tagastamine

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34–38 sätestatu kohaselt.

§ 24. Vaide esitamine

(1) Rakendusüksuse toimingute või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaide rakendusüksusele ÜSS2021_2027 § 31 kohaselt. Vaide vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(2) Auditiaruande alusel tehtud otsuse peale võib esitada vaide rakendusüksusele ÜSS2021-2027 § 31 kohaselt.

(allkirjastatud digitaalselt)
Vladimir Svet
Taristuminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Keit Kasemets
Kantsler